

Mottakere og kjøpere av fisk

Saksbehandler: Finn Hov
Telefon: 90637002
Seksjon: Kontrollseksjonen
Vår referanse: 14/15552
Deres referanse:
Vår dato: 28.02.2017
Deres dato:

Att:

VEILEDNING TIL FØRING AV JOURNAL - FORSKRIFT OM LANDINGS- OG SLUTTSEDDEL (LANDINGSFORSKRIFTEN)

Fiskeridirektoratet viser til forskrift 6. mai 2014 nr 607 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften). Forskriften trådte i kraft 1. januar 2015.

Nærings- og Fiskeridepartementet endret den 20. februar 2017 § 16 i landingsforskriften. Endringen medfører at det ikke er krav til å føre opplysninger om produksjon og lager i journalen. Fiskeridirektoratet endrer veiledning til journal som følge av dette.

Fiskeridirektoratet har utarbeidet denne veiledningen til landingsforskriften § 16 for å sikre en effektiv og god innføring av landingsforskriftens krav til føring av journal.

Det er videre et viktig mål med veiledningen å sikre etterlevelse av regelverket og like konkurranseforhold i næringen.

Fiskeridirektoratet mottar stadig tilbakemeldinger fra næringsaktører og bransjeorganisasjoner. Det er derfor i tillegg til veiledningene sendt skriv til næringen om føring av journal samt at Fiskeridirektoratet har opprettet en egen nettside «Ofte stilte spørsmål og svar» som utdyper nærmere kravene til journal:

<http://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Kontroll/Veiledning-til-landingsforskriften/Ofte-stilte-spoersmaal-og-svar>

Veiledning til føring av journal datert 28.02.2017 erstatter tidligere publiserte veiledninger. Veiledningen må leses i sammenheng med:

- «Ofte stilte spørsmål og svar» som finnes på Fiskeridirektoratets nettside.
- «Dispensasjon fra journalkravet» som finnes på Fiskeridirektoratets nettsider.

1 Plikt til samarbeid og tilrettelegging for kontroll

De som blir kontrollert plikter å samarbeide med kontrollstyresmaktene ved gjennomføring av kontroll, jf lov 6. juni 2008 nr 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressursloven) § 45.

Denne samarbeidsplikten innebærer at den som blir kontrollert skal medvirke slik at kontrollen blir så god som mulig og slik at våre inspektører får et tilstrekkelig godt grunnlag for gjennomføring av kontroll.

Samarbeidsplikten innebærer også at det skal gis uhindret og direkte tilgang til blant annet fiskemottak, samt relevante dokumenter og opplysninger, jf havressursloven § 46 første og andre ledd.

Samarbeidsplikten inntreffer så snart Fiskeridirektoratets inspektører har ankommet mottaksanlegget. Slik medvirkning skal skje uoppfordret, men det betyr også at kontrollobjektet skal legge driften til rette slik at det er mulig å gjennomføre en god kontroll.

2 Krav til journal etter landingsforskriften § 16

Journalen som er beskrevet i landingsforskriften § 16 består av:

- a) Mottak
- b) Uttransport

3 Veiepunkter

I journalen skal kvantum registreres ved:

- a) Mottak
- b) Uttransportering/salg

3.1 Mottaksjournal

Når fisk ankommer mottaksanlegget skal det føres en mottaksjournal. Dette fremgår av landingsforskriften § 16 første til tredje ledd hvor det heter at:

«Mottaker skal fortløpende føre journal med opplysninger om ethvert mottak av fisk ved mottaksanlegget, og ved mottakets eksterne lagringssteder.

Mottaker skal umiddelbart etter ethvert mottak føre inn dato, art, produkttilstand, størrelsessammensetning kvantum og leveringsmåte. Ved landing skal fartøyets navn, registreringsmerke og seddelnummer også føres. Dersom mottaket skjer på annen måte

enn ved landing skal fangstens avsender, transportør og transportmåte føres inn. Mottak skal fortløpende nummereres i journalen.

Ved bruk av automatisk vekt skal totaltelleverkets verdi ved landingens start og slutt oppgis. Art og kvantum fisk som veies i henhold til § 5 andre ledd, andre punktum, skal oppgis. For fisk som veies i henhold § 5 tredje ledd, skal antall fisk, antall fisk veid og snittvekten oppgis.»

Det presiseres at anlegg som benytter seg av automatiske vekter i tillegg skal føre en vektjournal som en del av mottaksjournalen.

3.2 Uttransport

Det skal føres journal når fisk transporteres bort fra anlegget. Dette fremgår av landingsforskriften § 16 fjerde og femte ledd hvor det heter at:

«Mottaker skal umiddelbart etter ethvert uttak av fisk som transporteres fra det enkelte mottaksanlegg, føre opplysninger om dato for transporten, art, produkttilstand, størrelsessammensetning og kvantum. Mottaker og transportør skal identifiseres med foretakets navn. Transportmiddel skal også føres.

For fisk som transporteres bort fra mottaksanlegget ubearbeidet skal det i tillegg føres seddelnummer.»

4 Registrering og presentasjon

I landingsforskriften § 16 sjette ledd heter det at:

«Journaler skal føres som en egen integrert del av mottakers produksjonsstyrings- og logistikksystem.»

Med *egen* integrert del menes at opplysningene i journalen skal kunne hentes ut ferdig systematisert i henhold til kravene i landingsforskriften. Dette kan gjøres ved at journalene er en egen separat del eller modul av mottakers produksjonsstyrings- og logistikksystem. Det viktigste hensynet her er at journalinformasjon kan hentes ut og fremstilles på en effektiv og systematisk måte.

De forskjellige hoveddelene av journalen må kunne skrives ut enkeltvis. Ved forespørsel fra Fiskeridirektoratet eller andre kontrollmyndigheter skal det være mulig å få utskrift av oppdaterte journaler både enkeltvis og samlet. Journalene skal vise alle registrerte hendelser frem til kontrolltidspunkt.

Journalrapportene må fremstilles systematisk, strukturert og lett forståelige. Dataene skal registreres og være tilgjengelig elektronisk. Journalene kan utarbeides på norsk eller engelsk.

Med *integrert del* menes at journalen, hvor det er mulig, henter opplysninger fra bedriftens øvrige informasjonssystemer.

Det anbefales at journalen innrettes slik at informasjon som går igjen i de ulike delene av journalen kun registreres en gang.

Det vil tillates at opplysninger registrert i journal korrigeres. Det forutsettes at slike korreksjoner loggføres. Det vil si at tidspunkt for endring registreres og at det fremgår av loggen hva som er endret. Loggen skal være tilgjengelig for Fiskeridirektoratets inspektører.

Det vil ikke bli stilt krav om at journalene utformes i henhold til en bestemt standard, men det oppfordres til bruk av standard kodelister, jf punkt 4.2. Næringen må derfor selv avgjøre hvilken programvare som er mest formålstjenlig å bruke. Virksomheten må kunne fremlegge en beskrivelse av hvordan journalføringen er teknisk innrettet.

4.1 Oppbevaring og lagring av journalopplysninger

Journalopplysningene skal oppbevares i mottaksanleggets lokaler i minimum 5 år etter kalenderårets utgang. Journalopplysningene skal være tilgjengelig for Fiskeridirektoratet.

Det stilles krav om at journalopplysningene oppbevares på en måte som opprettholder lesekvaliteten og at de sikres på en slik måte at man unngår urettmessig endring, sletting eller tap. Det må også foreligge sikkerhetskopi.

4.2 Fiskeridirektoratets kodeliste for landing- og omsetning av fisk

Ved å bruke tallkodene i Fiskeridirektoratets kodeliste for landing- og omsetning av fisk vil en sikre ensartet og entydig beskrivelse av journalopplysningene hos de forskjellige kjøperne. Fiskeridirektoratet anbefaler derfor at følgende av Fiskeridirektoratets kodelister benyttes i journalen:

- B: Kodeliste for fiskeslag, skalldyr, bløtdyr, pigghuder, sjøplanter og sjøpattedyr
- A.1: Kodeliste for anvendelse
- A.3: Kodeliste for konserveringsmåte
- A.5: Kodeliste for landings-/leveringsmåte
- A.6: Kodeliste for produkttilstand
- A.9: Kodeliste for størrelse

Fiskeridirektoratets kodelister kan finnes fritt tilgjengelig på våre nettsider.

5 Hvem omfattes av kravet til journal?

I henhold til landingsforskriften § 16 første ledd skal *mottaker* fortløpende føre journal. I landingsforskriften § 3 er mottaker definert slik:

«Med mottaker menes enhver som mottar fisk.»

Fiskeridirektoratet legger til grunn at mottak av fisk omfatter alle landinger og all omsetning av fisk, jf landingsforskriftens virkeområde gitt i § 2. Det vil si at alle som mottar fisk og som plikter å følge landingsforskriften er pliktig til å føre journal.

Journalplikten omfatter også kjøp i annenhånd m.v. og mottak som følge av intern forflytning mellom anlegg i samme foretak, herunder eksterne lagre, leide lagre etc. Hensikten er å sikre en fullstendig og nøyaktig registrering av all fisk og alle fiskeprodukter som blir mottatt av den enkelte mottaker.

Dersom det kun kjøpes fisk i *annenhand eller senere* er man fremdeles mottaker etter landingsforskriften, men Fiskeridirektoratet har i denne omgang funnet å avgrense krav om journalføring til ikke å gjelde i disse tilfellene.

Det understrekes likevel at krav til journal vil bli pålagt dersom det gjøres forsøk på å organisere seg bort fra denne plikten. Gjennomskjæring kan gjøres på objektivt grunnlag ved at det foreligger interessefellesskap mellom selskap, for eksempel når samme eiere står bak. Gjennomskjæring kan også gjøres på subjektivt grunnlag når det synes klart at organiseringen er gjort med det formål å unngå journalplikten.

Videre heter det i første ledd at ethvert mottak av fisk *ved mottaksanlegget, og ved mottakets eksterne lagringssteder* skal journalføres. Dette medfører at journalplikten gjelder uavhengig av hvor fisken mottas. Det må fremgå av journalen hvor fisken befinner seg, enten ved mottaksanlegget eller mottakets eksterne lagringssteder.

Journalen skal føres *fortløpende* for ethvert mottak. Det vil si at de enkelte mottak registreres etter hvert som de mottas og i kronologisk rekkefølge.

6 Mottaksjournal

I landingsforskriften § 16 andre ledd heter det at:

«Mottaker skal umiddelbart etter ethvert mottak føre inn dato, art, produkttilstand, størrelsessammensetning, kvantum og leveringsmåte. Ved landing skal fartøyets navn, registreringsmerke og seddelnummer også føres. Dersom mottaket skjer på annen måte enn ved landing skal fangstens avsender, transportør og transportmåte føres inn. Mottak skal fortløpende nummereres i journalen.»

Umiddelbar føring innebærer følgende:

Hovedregelen er at registrering i journal skal gjøres fortløpende og at hver enkelt del av journalen skal føres umiddelbart. Det betyr at den enkelte del av journalen skal oppdateres uten ugrunnet opphold og senest innen kl. 23.59 samme dag. Ved stopp i aktiviteten utover korte opphold journalføres aktivitet frem til avbruddet.

Dersom den enkelte del av journalen baseres på elektronisk registrering, forventes det at elektronisk overføring av data til journalen skjer fortløpende.

Fiskeridirektoratet kan kreve at journalen oppdateres slik at den viser alle hendelser frem til og med kontrolltidspunktet.

Hva som menes med *ethvert mottak av fisk* er beskrevet i punkt 5.

Fisk er definert som viltlevende marine ressurser samt produkter herav, jf landingsforskriften § 3. Dette omfatter også restråstoff/biprodukter.

Dato for mottaket skal oppgis. Med dette menes den dato fangsten ankommer anlegget. Dersom mottaket går over flere dager registreres både dato for påbegynt mottak og dato for når mottaket er slutført. Dato registreres som dd.mm.åå.

Vekten oppgis i nærmeste hele kilogram. Ved kjøp som seddelføres og som innveies over mottaksvekten registreres avlest innveid *kvantum* i mottaksjournalen. Eventuell tara slik som kar, containere etc. inngår ikke i avlest innveid vekt. Derimot vil vann som følger med over mottaksvekten journalføres som registrert innveid vekt. Ved kjøp i annenhånd registreres netto vekt av fisk eller fiskeprodukt i mottaksjournalen, dvs. produktvekt der eventuell vekt av emballasje og is/vann etc. er fratrukket.

Når det gjelder *art, produkttilstand, størrelsessammensetning og leveringsmåte* beskrives disse med tallkoder i henhold til Fiskeridirektoratets kodelister, jf punkt 4.2.

Ved landing av fisk fra fartøy skal *fartøyets navn* og *registreringsmerke* oppgis. Navnet og registreringsmerket som fartøyet står oppført med i Fiskeridirektoratets Merkerregisteret på landingstidspunktet journalføres.

Sluttseddel- eller landingseddelnummer føres i mottaksjournalen.

Dersom mottaket av fisk skjer på annen måte enn ved landing fra fartøy skal fangstens avsender, transportør og transportmåte føres inn. *Fangstens avsender* er selger av fangsten, dvs. den som eier fisken. Fangstens avsender registreres i mottaksjournalen med navn og organisasjonsnummer, eventuelt fødselsnummer dersom vedkommende ikke kan identifiseres med organisasjonsnummer. Videre skal det opplyses om transportmåte, herunder transportmidlets/bilens kjennemerke.

Mottak skal *fortløpende nummereres* i journalen. Med dette menes at mottakene nummereres i stigende rekkefølge. Det må være tett nummerserie uten hopp i nummereringen. Dersom ny nummerserie tas i bruk hvert år angis årstallet i tillegg til nummer.

6.1 Journalføring ved flere mottaksstasjoner

En virksomhet kan ha et mottaksanlegg hvor produksjonen foregår. I tillegg kan den samme virksomheten også ha flere mottaksstasjoner og/eller den kan kjøpe fisk over eksterne fryselagre. I slike tilfeller kan det føres en samlet journal for mottaksanlegget og mottaksstasjonene.

Informasjon om de forskjellige mottakene må kunne hentes ut på mottaksstasjonene og på mottaksanlegget.

I journalen må det fremgå hvilken stasjon som har tatt imot de forskjellige fangstene.

Dette innebærer at de ulike mottaksstedene gis en unik identifikasjon som registreres i journalen sammen med de enkelte mottakene.

Slik identifikasjon skal samsvare med registrering i Kjøperregisteret.

7 Vektjournal

I landingsforskriften § 16 tredje ledd heter det at:

«Ved bruk av automatisk vekt skal totaltelleverkets verdi ved landingens start og slutt oppgis. Art og kvantum fisk som veies i henhold til § 5 andre ledd, andre punktum, skal oppgis. For fisk som veies i henhold § 5 tredje ledd, skal antall fisk, antall fisk veid og snittvekten oppgis.»

Automatisk vekt er et måleredskap som bestemmer massen av et produkt uten inngrep fra en operatør, og som følger et forhåndsdefinert program av automatiske prosesser karakteristisk for måleredskapet.

Med *ikke-automatisk vekt* menes en vekt som ved veiing må betjenes av en operatør.

I mottaksjournalen registreres mottatt kvantum. Når det brukes *automatiske vekter* skal det i tillegg til registrert mottatt kvantum, føres en vektjournal som vil være en del av mottaksjournalen. I vektjournalen skal totaltelleverkets verdi ved landingens start og slutt oppgis. Det kan være endringer i totaltelleverket som ikke skyldes ordinære landinger. Alle endringer av totaltellerens verdi, også de som ikke er forbundet med landinger, registreres og forklares i vektjournalen. Det vises til

«Veiledning om krav til vektor og adskillelse, merking og lagring av fisk - Forskrift om landings- og sluttseddel» av 03.12.2014.

Videre heter det at *art og kvantum fisk som veies i henhold til § 5 andre ledd, andre punktum oppgis*. Landingsforskriften § 5 andre ledd bestemmer at fisk fra pelagiske landinger som ikke anvendes til konsum skal veies igjen umiddelbart etter utsortering.

Kvantum fordelt på *art*, det vil si avlest innveid kvantum, av den utsorterte fisken skal føres i vektjournal. Når det gjelder *art* beskrives denne med tallkode i henhold til Fiskeridirektoratets kodelister, jf punkt 4.2.

Landingsforskriften § 5 tredje ledd har bestemmelser om vektfastsettelse av levende fisk. Ved mottak av levende fisk skal antall fisk mottatt, antall fisk veid og snittvekten oppgis. Snittvekten fremkommer som det samlede antall kilogram av den veide fisken, dividert på antall fisk som er med i veiingen.

8 Uttransport

I landingsforskriften § 16 fjerde ledd heter det at:

«Mottaker skal umiddelbart etter ethvert uttak av fisk som transporteres fra det enkelte mottaksanlegg, føre opplysninger om dato for transporten, art, produkttilstand, størrelsessammensetning og kvantum. Mottaker og transportør skal identifiseres med foretakets navn. Transportmiddel skal også føres.»

Ethvert uttak av fisk som transporteres fra det enkelte mottaksanlegg skal journalføres. Dette innebærer journalføring uavhengig av om fisken er solgt eller ikke. Et foretak kan ha flere avdelinger med flere geografisk adskilte lagre. Videre kan virksomheten leie lagerplass på eksterne fryselagre både i inn- og utland. Også slike forflytninger journalføres.

Med *dato* menes tidspunktet for når fisken fysisk forlater anlegget.

Før fisken ekspederes bort fra anlegget må den veies slik at korrekt *kvantum* føres i journalen.

Umiddelbart er beskrevet i punkt 6.

Når det gjelder *art, produkttilstand og størrelsessammensetning* beskrives disse med tallkoder i henhold til Fiskeridirektoratets kodelister, jf punkt 4.2.

I landingsforskriften § 16 sjette ledd benyttes begrepet *mottaker* både i første og andre setning.

I første setning menes mottaksanlegget. I andre setning menes den som tar imot fisken etter at den er transportert bort fra anlegget. Sistnevnte identifiseres med foretakets navn. Videre skal det opplyses om navnet på transportselskapet og transportmiddel, det vil si fartøyets registreringsmerke eller bilens kjennemerke.

9 Ubearbeidet fisk

I landingsforskriften § 16 femte ledd heter det at:

«For fisk som transporteres bort fra mottaksanlegget ubearbeidet skal det i tillegg føres seddelnummer.»

Fisken anses som *ubearbeidet* når den fraktes ut i samme tilstand som den er mottatt. Ubearbeidet fisk skal kunne identifiseres med seddelnummer frem til den har forlatt mottaksanlegget.

10 Håndhevelse

Iverksettelsesdato for journalkravet er satt til 1. januar 2017. Fiskeridirektoratet vil etter dette tidspunktet håndheve landingsforskriften etter dens ordlyd.

Det er den enkelte mottaker eller kjøper av fisk som har ansvar til å oppfylle kravene i landingsforskriften herunder det som står beskrevet i denne veiledningen.

Fiskeridirektoratet vil i en slik prosess kunne være behjelpelige med å vurdere planlagte iverksatte journalsystemer, logistikk med mer innenfor regelverket.

Med hilsen

Thord Monsen
seksjonssjef

Finn Hov
seniorrådgiver